

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/167/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6116206861
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6116206861.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a sudcov JUDr. Petra Priehodu a JUDr. Anny Snopčokovej, v právnej veci navrhovateľa Y. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. XX, XXX XX K. K., proti odporcovi M. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. X, XXX XX K. K., zast. splnomocnenou zástupkyňou T. T. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. X, XXX XX K. K., o návrhu na zníženie výživného voči plnoletému dieťaťu a o vzájomnom návrhu o zvýšení výživného, o odvolaní navrhovateľa a o odvolaní splnomocnenej zástupkyne plnoletého syna navrhovateľa M. R. proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 13. 12. 2016, č. k. 15C/102/2016-72, takto

rozhodol:

I. Odvolanie podané splnomocnenou zástupkyňou M. R. o d m i e t a.

II. Rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol, z r u š u j e a v tejto časti vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

III. Rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o zročnom výživnom z r u š u j e a v tejto časti konanie z a s t a v u j e .

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom prvou výrokovou vetou znížil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči jeho plnoletému synovi zo sumy 150,- Eur mesačne na sumu 90,- Eur mesačne, počnúc dňom 15. 04. 2016. Druhou výrokovou vetou rozhodol súd tak, že zročné výživné na plnoleté dieťa - odporcu za čas od 15. 04. 2016 do 13. 12. 2016 vo výške 360,- Eur povolil navrhovateľovi splácať v mesačných splátkach po 40,- Eur, splatných spolu s bežným výživným s tým, že prvá splátka je splatná do 15. dňa v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku a každá ďalšia splátka do 15. dňa toho ktorého mesiaca až do zaplatenia, a to pod následkom straty výhody splátok pri omeškaní už jednej zo splátok . V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol. Konanie o vzájomnom návrhu odporcu (plnoletého dieťaťa navrhovateľa) o zvýšenie výživného zastavil. Zároveň rozhodol aj o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Okresný súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že navrhovateľ preukázal dôvodnosť návrhu na zníženie výživného voči jeho plnoletému synovi. Pri stanovení výšky zníženého výživného súd vychádzal zo skutočnosti, že navrhovateľ poberá starobný dôchodok, od 15. 07. 2015 ukončil živnostenské oprávnenie a v súčasnosti nemá možnosť vykonávať živnosť v odbore stavebných prác. Za ďalšiu výraznú zmenu pomerov považoval zmenu vysokej školy plnoletého syna, ktorý už neštuduje v G., ale vo J., čím sa výdavky na ubytovanie súvisiace so štúdiom eliminovali. V prípade matky plnoletého syna došlo k miernemu nárastu čistého mesačného príjmu od poslednej úpravy výživného. Súd preto ustálil novú výšku výživného od podania návrhu od 15. 04. 2016 na sumu 90,- Eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám odporcu - plnoletého dieťaťa. Ďalej súd zistil, že navrhovateľ za obdobie od apríla 2016 do vyhlásenia rozsudku vo veci samej dňa 13. 12. 2016 hradil výživné v nižšom rozsahu, ako mu bolo stanovené prechádzajúcim rozhodnutím súdu, 6-krát uhradil po 50,- Eur a 2-krát po 30,- Eur. Takto mu vzniklo zročné výživné za uvedené obdobie v celkovej výške 360,- Eur a toto umožnil súd prvej inštancie

navrhovateľovi plniť v pravidelných mesačných splátkach po 40,- Eur spolu s bežným výživným. Tretím výrokom súd v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol, pretože navrhovateľ žiadal zníženie výživovacej povinnosti vo väčšom rozsahu, a to od 01. 04. 2016. Konanie o vzájomnom návrhu odporcu o zvýšenie výživného voči navrhovateľovi súd zastavil v dôsledku späťvzatia vzájomného návrhu.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie navrhovateľ a tiež splnomocnená zástupkyňa odporcu.

3. Odvolací súd zistil, že splnomocnená zástupkyňa odporcu podala odvolanie oneskorene, keď rozsudok jej bol doručený dňa 24. 01. 2017, bola riadne poučená o lehote na podanie odvolania 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia, odvolanie však bolo podané na poštu až dňa 09. 02. 2017, teda po uplynutí zákonom určenej 15-dňovej lehoty na podanie odvolania (táto lehota uplynula dňom 08. 02. 2017). Vzhľadom na uvedené odvolací súd postupom podľa § 386 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (vzhľadom na ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku) odmietol toto odvolanie ako oneskorene podané, a to bez meritórneho prejednaní.

4. Navrhovateľ vo včas podanom odvolaní označil dva odvolacie dôvody. Ako prvý dôvod uviedol, že žiadal okresný súd v rokoch 2015 a 2016, aby mu predložil doklady potvrdzujúce, že syn M. R. je študentom školy. Žiadal súd, aby potvrdením bol vydokladovaný čas jeho štúdia. Žiadal súd, aby ho zaviazal povinnosťou predkladať potvrdenie o štúdiu každý polrok, čo však okresný súd nezabezpečil. Doposiaľ má len kópiu prísľubu Y. Y. G., že syn bude prijatý v akademickom roku 2014/2015 na denné štúdium. Potvrdenie o tom, že tento ročník aj absolvoval, neobdržal doposiaľ. Ani na pojednávaní mu nebolo predložené žiadne potvrdenie o ukončení tohto ročníka. Rovnako v roku 2015/2016 mu nebolo predložené žiadne potvrdenie o štúdiu. Vyjadruje pochybnosť, či syn vôbec chodil do školy, keď do O. ročníka nastúpil v akademickom roku 2014/2015 a dnes je študentom V. ročníka v roku 2016/2017. Domnieva sa, že má právo vedieť, či syn študuje. Preto viacnásobne žiadal, aby mu súd zabezpečil potvrdenie každý polrok. Ďalším odvolacím dôvodom je skutočnosť, že mu neboli vrátené originálne poukážky o platbách výživného. Súd mu síce uložil povinnosť zaplatiť nedoplatok, on však nemal možnosť skontrolovať, či je tento určený v správnej výške, pretože navrhovateľovi súd nevrátil prvotné doklady - poštové poukážky o platbe výživného. Preto neuznáva 15-dňovú lehotu na podanie odvolania a domáha sa vrátenia originálov poštových poukážok a predloženia potvrdení o návšteve školy za roky 2014/2015 a 2015/2016 z vysokej školy v G..

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej „CSP“), preskúmal vec v súlade s ust. § 62 až § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (CMP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je čiastočne dôvodné. Rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o zameškanom výživnom zrušil podľa § 389 ods. 1, písm. d) CSP a v napadnutom výroku, ktorým súd zamietol návrh navrhovateľa vo zvyšnej časti, zrušil v poukazom na ust. § 389 ods. 1, písm. b) CSP a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Odvolací súd konštatuje, že navrhovateľ v návrhu na začatie konania a opakovane aj počas konania (napr. č. I. 9 - podanie navrhovateľa zo dňa 17. 05. 2016) sa okrem zníženia výživného domáhal aj uloženia povinnosti oprávnenému zasielať navrhovateľovi doporučené potvrdenie o návšteve školy každý školský polrok na adresu jeho trvalého bydliska s tým, že žiada o doručenie originálu potvrdenia. Tiež na ústnom pojednávaní navrhovateľ uviedol, že trvá na písomných podaniach (č. I. 34 - zápisnica o pojednávaní dňa 18. 10. 2016). Po vypočutí zvukového záznamu z pojednávania zo dňa 13. 12. 2016 odvolací súd zistil, že navrhovateľ aj na tomto pojednávaní v rámci svojho výsluchu opakovane svoju žiadosť o predkladanie uvedených potvrdení o návšteve školy.

7. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie, ktorý zamietol vo zvyšnej časti návrh žalobcu, opomenul odôvodniť túto časť rozhodnutia vo vzťahu k návrhu žalobcu, kde sa navrhovateľ domáhal v bode 2 návrhu uloženia povinnosti oprávnenému - plnoletému synovi predložiť originály poštových poukážok za obdobie 2012 až 2014 a v bode 4 povinnosť pravidelne zasielať potvrdenia o štúdiu za každý polrok od začiatku prijatia na vysokú školu. Odvolací súd upozorňuje, že takéto návrhy na rozhodnutie uplatnené boli, odvolacia námietka vyjadrená v bode 1 odvolania sa týka práve zamietnutia týchto návrhov, avšak zo spisu nevyplýva, že by sa súd v rámci konania týmito

návrhmi zaoberal, v odôvodnení rozsudku sa s nimi žiadnym spôsobom nevysporiadal. Preto pokiaľ súd prvej inštancie v treťom výroku v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol, dospel odvolací súd k záveru, že tento výrok rozhodnutia je potrebné zrušiť s poukazom na ust. § 389 ods. 1, písm. b) a c) CSP, pretože súd svojím postupom znemožnil navrhovateľovi uplatniť všetky procesné práva, tento nedostatok nie je možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom, v napadnutom rozsudku absentuje odôvodnenie, ktoré by sa týkalo už uvádzaných návrhov (bod 2 a 4 návrhu na začatie konania).

8. K druhej odvolacej námietke, podľa ktorej nemohol navrhovateľ v zákonnej 15-dňovej lehote reagovať na rozsudok okresného súdu z dôvodu, že mu tento nevrátil predložené doklady - poštové ústrižky, nemohol si teda overiť správnosť určeného zročného výživného, odvolací súd uvádza, že zo spisu nevyplýva, že by navrhovateľ o vrátenie týchto dokladov súd požiadal, navyš mal možnosť do spisu nahliadnuť; zo zvukového záznamu z pojednávania odvolací súd zistil, že všetky tieto doklady boli predmetom dokazovania pred súdom prvej inštancie a súd spolu s účastníkmi sa s každým týmto dokladom vysporiadal a v súčinnosti s účastníkmi zisťovali výšku zameškaného výživného. K tomuto však odvolací súd upozorňuje, že rozhodovanie o zameškanom výživnom v tomto prípade nebolo predmetom konania a nebol dôvod na takéto rozhodnutie. Predmetom konania bolo rozhodnutie o znížení výživného na plnoleté dieťa, ktoré zásadne začína na návrh, súd je teda viazaný návrhom, a to výškou výživného a určením, od kedy požaduje výživné (v tomto prípade znížiť). Rovnako pri zmene návrhu z dôvodu zmeny pomerov je možné rozhodovať len na návrh. V prípade plnoletých osôb sa zmena pomerov v minulosti posudzuje ku dňu začatia súdneho konania. Odvolací súd upozorňuje, že podanie návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti, prípadne na zníženie vyživovacej povinnosti neopravňuje povinného prestať s plnením výživného. Až do rozhodnutia súdu mal preto navrhovateľ povinnosť plniť výživné v dovtedy určenej výške po 150,- Eur mesačne a táto povinnosť mu vyplývala z právoplatného rozsudku súdu. Pokiaľ ide o plnoletú oprávnenú osobu, ak súd rozhodne o zmene a zníži výživné odo dňa podania návrhu, má povinný (tu navrhovateľ) právo požadovať navyš zaplatené výživné vrátiť, prípadne má možnosť započítať preplatok formou dohody s oprávneným, či už na zameškané výživné alebo ďalšie výživné (čo je rozdielny postup ako pri maloletých deťoch). Otázku zročného výživného nemal súd prvej inštancie riešiť v uvedenom rozsudku a nebol dôvod, aby umožňoval navrhovateľovi plniť nižšie výživné v splátkach (už vzhľadom na existenciu právoplatného rozsudku, ku zmene ktorej dôjde až právoplatnosťou rozhodnutia o znížení výživného). Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd s poukazom na ust. § 389 ods. 1, písm. a) CSP tento výrok rozsudku okresného súdu z dôvodu neexistencie procesných podmienok pre takéto konanie zrušil a konanie o ňom zastavil (§ 389 ods. 1, písm. a/, § 391 ods. 1 CSP).

9. V ďalšom konaní súd prvej inštancie rozhodne o prevyšujúcej časti návrhu, v ktorej okresný súd návrh zamietol (okrem výroku, ktorým súd prvej inštancie zmenil rozsudok okresného súdu tak, že znížil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa zo sumy 150,- Eur mesačne na sumu 90,- Eur mesačne, počnúc dňom 15. 04. 2016, ktorý výrok nebol napadnutý včas podaným odvolaním a ktorého sa rozhodnutie odvolacieho súdu nedotklo), a to z dôvodov uvedených vyššie, teda aby sa súd prvej inštancie vysporiadal s celým návrhom navrhovateľa tak, ako bol tento uplatnený a aby tomuto rozhodnutiu zodpovedalo aj odôvodnenie rozhodnutia v zmysle požiadaviek zákona (§ 220 CSP).

10. S poukazom na ust. § 57 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval.

11. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním senátu pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním senátu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolať musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolať fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolať právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolať v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolať domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).